

Oponentský posudek bakalářské diplomové práce *Divadla lázeňského trojúhelníku Bc. Teodora Pazderky*

Ve své bakalářské práci se Teodor Pazderka zabývá fenoménem divadel, která vznikla a byla provozována v prostředí českých lázeňských měst. Pazderkovi však nejde o všechna lázeňská města v Čechách, v nichž existovala a sehrála významnou roli divadla, divadelní soubory i budovy. (to by nemohl pominout např. historii divadla v severočeských Teplicích). Autor si naopak téma své práce velmi přesně vymezil, a to tak, že se rozhodl věnovat svou pozornost fenoménu lázeňského divadla pouze v jediné lokalitě: v prostoru západočeského lázeňského trojúhelníku, a to v období od vzniku těchto měst (a jejich divadel) až po odsun německého obyvatelstva roku 1945. Ve své úvaze se tedy zabývá pouze divadlem v Karlových Varech, Mariánských Lázních a Františkových Lázních, Svou rešerši, následnou analýzu i komparaci shromážděných poznatků, která je založena především na historických faktech a souvislostech, diplomant opírá o několik písemných pramenů, které v nedávné době vyšly tiskem a které se dějinami těchto měst i divadel rovněž zabývaly (jde o monografie a články Milana Augustina a Richarda Švandrlíka), zároveň ale své poznatky bohatě čerpá (a to je velmi cenné) také z německých pramenů. Na základě těchto podnětů autor sleduje v širším rámci historii těchto lázeňských divadel, a zaměřuje se na jejich specifika, která jsou pro instituce a divadelní soubory v takovém prostředí příznačná, včetně jejich nepopíratelného vlivu přímo na výběr a skladbu sezónního repertoáru. Těmito aspekty se autor zabývá zejména v prvních třech kapitolách svého textu. Závěrečnou kapitolu pak věnuje osobnosti Julia Lasky a jeho stykům s významnými politickými i kulturními osobnostmi dané doby (britský král Edward VII, perský velvyslanec apod.) Hlavní část práce je celkem přesvědčivá, obsahuje velké množství zajímavých (a málo známých) informací a mohla by se stát dobrým výchozím materiálem pro další, tentokrát mnohem komplexnější, úvahu na zvolené téma. Je ale škoda, že Pazderka nevěnoval větší péči také stylistické a grafické stránce svého textu, a že se nevyvaroval značného množství překlepů a na některých místech také poněkud neobratných formulací. Diplomantova úvaha obsahuje rovněž celou řadu nepřesností čistě faktografických. K těm patří různá komolení jmen více či méně známých historických osobností. Uvedu tu jen některé z nich. Autorem překladu Krugerovy hříčky *Kníže Honzík* (v originále se aktovka jmenuje *Herzog Michel*) nebyl jakýsi záhadný muž jménem Zeber, jak dovozuje Pazderka na str.17, ale překladatel a konšel Nového města pražského Jan Josef Zeberer. Novou divadelní budovu v Karlových Varech v roce 1886 nepostavili Ferdinand Fellner a Hermann Hemera (str.11), ale známí vídeňští architekti Fellner a Helmer, kteří postavili 48 divadelních budov prakticky v celé Evropě. Čtenáře také zamrzí, že Pazderka je při nakládání s fakty ve své práci často nedůsledný. Věnuje – li například poměrně značnou pozornost nepovedené oponě Becherova divadla (str.10), a cituje-li v této souvislosti dokonce obsáhlou pasáž z dobového tisku, je přinejmenším zvláštní, že se stejnou důsledností nezmíní dodnes existující malovanou oponu, která je našimi i evropskými kunsthistoriky považována za malířský poklad karlovarského divadla a kterou vytvořili proslulí vídeňští mistři, bratři Gustav a Ernst Klimtové a jejich spolužák Franz Match. A takhle by výčet nepřesností, které práce obsahuje, mohl ještě dlouho pokračovat, ale nechci se v tomto posudku pouštět do přílišných podrobností, protože i tak (a navzdory tomu) Pazderkovu úvahu považuji za

podnětnou a velice cennou. Nicméně: vzhledem ke zmiňovaným nedostatkům práci Teodora Pazderky k obhajobě sice doporučuji, ale navrhuji hodnocení za dvě až tři.

V Praze dne 7.6. 2023

prof. Jaroslav Etlík